

PESTPROTOCOL 2016
Montessorischool Nieuwerkerk

Montessorischool Nieuwerkerk
Schoolstraat 2
2912 CR Nieuwerkerk aan den IJssel
01VR

INLEIDING

Kinderen die gepest zijn, kunnen daarvan een blijvende emotionele schade oplopen. Dit kan zich uiten in faalangst, een negatief zelfbeeld, gevoelens van eenzaamheid en depressiviteit.

Kinderen die pesten weten vaak niet hoe zij ermee kunnen stoppen. Ze zijn eenzaam, hebben vaak geen echte vrienden en kunnen ook later niet op een goede manier relaties aangaan. Ook voor de grote middengroep van toeschouwers zijn er gevolgen. In een groep waar wordt gepest heerst een onprettige, onveilige sfeer. Bovendien kunnen deze kinderen gevoelens hebben van schuld en onmacht.

Pesten is dus een probleem waar alle kinderen mee te maken hebben. Het document 'Pestprotocol Montessorischool Nieuwerkerk' verwoordt onze visie en gedragingen mbt tot pestgedrag op onze school.

1. DOELSTELLING VAN HET PESTPROTOCOL

- a. Onze school wil door een zo goed mogelijke samenwerking tussen ouders, leerkrachten en leerlingen het pestprobleem zo mogelijk voorkomen, tegemoet treden en aanpakken om daarmee het geluk en de toekomstverwachting van de kinderen te verbeteren.
- b. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.
- c. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- d. Alle kinderen moeten zich op onze school veilig kunnen voelen, zodat ze zich ongehinderd zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen.
- e. Er is een stappenplan, dat ingezet kan worden.

2. WAT IS PESTEN?

Pesten kan worden omschreven als het langdurig uitoefenen van geestelijk en/of lichamelijk geweld door een persoon of een groep tegen een eenling die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Doel en gevolg van pesten zijn dat diegene die gepest wordt zich gekwetst, vernederd, afgewezen en/of buitengesloten voelt.

Er zijn veel verschillende manieren waarop gepest wordt.

Ze zijn onder te brengen in hoofdgroepen.

- Lichamelijk. bv slaan, stukmaken van andermans spullen.
- Met woorden. bv schelden iemand nadoen.
- Psychologisch. bv iemand buitensluiten, achtervolgen.

Een hedendaagse vorm van pesten is via internet. Thuis, bv via facebook of WhatsApp, schrijven de kinderen dan erg nare dingen aan elkaar en/of loggen onder elkaars naam is zodat het niet meer duidelijk is van wie de boodschap nou echt komt.

Pestgedrag kan klein zijn, bv. het iemand altijd met een flauwe bijnaam aanspreken en groot bv. het na schooltijd opwachten en slaan en schoppen.

Pesten is anders dan plagen. Bij plagen zijn kinderen aan elkaar gewaagd; wie de ene keer geplaagd wordt, plaagt een volgende keer terug. Plagen is soms vervelend, maar nooit echt bedreigend. Bij pesten is het ene kind sterker dan het andere. Hij of zij heeft een grotere mond, durft meer, is lichamelijk sterker. Het pesten gebeurt niet eenmaal, maar voortdurend. Het is steeds hetzelfde kind dat gepest wordt en het verliest altijd.

Wat voor het ene kind een onschuldige grapje is, kan voor het andere kind als bedreigend worden ervaren. Op de Montessorischool Nieuwerkerk spreken we van pesten als een kind zich niet meer veilig in de groep voelt of niet meer zichzelf kan zijn.

3. SIGNALLEN DIE KUNNEN DUIDEN OP PESTEN

Signalen kunnen op pesten duiden, maar het hoeft niet zo te zijn. Door met het kind te praten kan een en ander duidelijker worden en kan vertrouwen gewekt worden om hierover open te zijn naar de leerkracht.

Mogelijke signalen:

- staat vaak alleen in de pauze;
- speelt vaak met jonge kinderen;
- andere kinderen laten zich negatief uit over familieleden van het kind;
- andere kinderen vinden alles stom aan het kind (kleren, haren ed.);
- het kind wil niet naar school of zegt zich ziek te voelen;
- het kind is gauw boos of prikkelbaar;
- het kind wordt nooit uitgenodigd voor partijtjes;

Signalen kunnen dus komen uit directe observatie, maar ook via andere kinderen of via de ouders en/of verzorgers (bijvoorbeeld de overblijfouders).

En zoals in de inleiding al vermeld: kinderen die gepest zijn, kunnen daarvan een blijvende emotionele schade oplopen. Dit kan zich uiten in faalangst, een negatief zelfbeeld, gevoelens van eenzaamheid en depressiviteit.

4. WAT DOEN WE OP SCHOOL OM PESTEN TE VOORKOMEN

Pesten komt helaas op iedere school voor. De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt gepest.

Een incidenteel pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief werkt.

Wij pakken het fenomeen pesten op de Montessorischool serieus aan. Wij erkennen het pesten als een probleem. Het is belangrijk dat pesten als erkend probleem wordt gezien door alle direct betrokken partijen: de kinderen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende toeschouwergroep), de leerkrachten en de ouders/ verzorgers.

Onze school probeert daarom pesten te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, wordt het onderwerp dikwijls met de kinderen besproken. Daarbij worden alle kanten besproken, zowel het gedrag van het kind of de groep die pest, als de gevolgen voor het kind dat gepest wordt. Dat kan in groeps-of kringgesprekken zijn naar aanleiding van een incident of in een les over normen en waarden. Vanuit de Montessori methodiek besteden we aandacht aan zg. wellevendheidslesjes. Van daaruit ontstaan wat we op school graag vanzelfsprekendheden (=regels en routines) noemen en benoemen we bij voorkeur het gewenste gedrag dat we willen. In de Schoolgids staan algemene gedragsregels van de school aangegeven. Daarnaast gelden diverse andere (klassen) regels, die minimaal jaarlijks bewust met de kinderen worden besproken.

In school hangen op zichtbare plekken de gedragsregels waar iedereen zich aan moet houden. Deze worden jaarlijks in de groepen besproken.

Opvallend gedrag tijdens het werken in de groep of tijdens het buitenspelen wordt regelmatig aan de orde gesteld, zowel positief als negatief gedrag. De vraag die wij dan stellen is: 'Hadden we het ook anders kunnen doen, oplossen?' Belangrijk is het om kort na een incident te reageren zodat het voor de kinderen een actueel onderwerp is.

Het voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden op een school waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en kinderen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten en ouders horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Voor een succesvolle aanpak is samenwerking tussen de school, de overblijfororganisatie, de buitenschoolse opvang en de ouders/verzorgers van doorslaggevende betekenis. Het is ieders verantwoordelijkheid dat de kinderen veilig zijn op school.

5. WAT DOEN WIJ IN GEVAL VAN PESTEN?

Kinderen krijgen van jongs af aan te horen hoe ze voor zichzelf of een ander kunnen opkomen. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen bij dat je niet mag klikken, maar..... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan mag je, zo niet moet je, hulp aan de leerkracht vragen.

Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep. Een goede samenwerking en communicatie tussen school en ouders/verzorgers is belangrijk.

Ruzies en conflicten worden binnen de hele school op dezelfde manier aangepakt en alle kinderen zijn daarvan op de hoogte:

1. Probeer er als kinderen eerst samen uit te komen.
2. Als je er niet uitkomt leg je het probleem aan de meester of juf voor. Hij of zij gaat dan samen met de leerlingen opzoek naar een oplossing.
3. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een gesprek en probeert samen met hen het conflict, de ruzie of pesterijen op te lossen en afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties. De ouders worden op de hoogte gebracht.

Bij problemen van pesten zullen directie en in eerste instantie leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en overleggen met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak van de school.

Stappenplan

Voor het kind dat pest geldt (=stappenplan)

- dat de leerkracht of intern begeleider het kind dat pest bewust probeert te maken van zijn of haar gedrag en de gevolgen voor anderen. Het pesten moet stoppen. Samen maken zij afspraken over het juiste gedrag. De ouders worden geïnformeerd / erbij betrokken.
 - Het nakomen van die afspraken wordt regelmatig , zeker zolang het pesten duurt, kort besproken met het kind. De afspraken worden ook met de ouders doorgenomen en ook met de ouders worden tussentijds evaluatiegesprekken gehouden. Indien wenselijk en mogelijk worden ook de ouders betrokken van het kind dat gepest wordt.
 - Wanneer de afspraken niet worden nagekomen, of het kind dat pest blijft dat doen, kan deskundige hulp worden ingeschakeld. Dat kan de schoolarts van de GGD zijn, de schoolmaatschappelijk werker, of een interne – of externe zorgspecialist.
 - Als het pesten niet stopt dan schakelen we door naar het Montonbeleid mbt ‘ongewenste omgangsvormen’. Zie daarvoor het document ‘Schoolveiligheidsplan’
- Dan verkiezen we opties om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen of voor korte tijd te schorsen. Natuurlijk zijn ouders bij zo’n proces betrokken.
- Wanneer het voorafgaande allemaal niet helpt en het kind blijft de omgeving voor anderen onveilig maken kan, in overleg met het schoolbestuur, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie, hij of zij verwijderd worden van school.

Voor het kind dat gepest wordt, geldt:

- Natuurlijk is het belangrijk om goed te luisteren naar de leerling die wordt gepest. Hoe reageert het kind daarop, wat doet het voor, tijdens en na het pesten? Huilen of heel boos

worden is juist vaak een reactie die degene die pest wil uitlokken. Met de leerkracht of intern begeleider wordt besproken hoe je het beste kunt reageren. De leerling wordt goed in de gaten gehouden en weet waar hij hulp kan vragen. Ouders worden daarbij natuurlijk ook betrokken, eventueel uitgenodigd voor een gesprek op school en op de hoogte gehouden. Waar mogelijk en wenselijk proberen we partijen samen om de tafel te krijgen. Als het nodig blijkt te zijn, proberen we het kind toe te leiden naar professionele hulp.

Afhankelijk van de situatie betrekken we ook de niet direct betrokken kinderen (de toeschouwers) bij de oplossing of voortgang. Zelfs een bijeenkomst van de ouders van deze groep kinderen is denkbaar.

6 ADVIEZEN AAN OUDERS EN VERZORGERS

Afsluitend geven we enkele adviezen aan, zoals die op diverse plekken in de literatuur over pesten staan genoemd.

Voor alle ouders in het algemeen:

- a. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- b. Neem de (pest) problemen van uw kind heel serieus.
- b. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem vooral gewenst gedrag.
- c. Geef zelf het goede voorbeeld, veroordeel anderen niet.
- d. Zoek samen met uw kind naar mogelijkheden om volgens de richtlijnen van de school het pesten te stoppen.
- d. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Laat uw kind niet zonder toezicht op internet communiceren.

Voor ouders van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind. Vraag uw kind wie er pest en wanneer. Vraag uw kind wat hij of zij gedaan heeft om het probleem aan te pakken.
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeer dan contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Bespreek pesten op school direct met de leerkracht. Lees over pesten en laat uw kind boeken over pesten lezen.
- d. Benader uw kind positief. Daarmee kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen. Maak onderscheid tussen ruzie, plagen en pesten. Beloon uw kind.
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind. Laat uw kind merken dat het er wezen mag.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een (team)sport.
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- g. Zoek eventueel hulp van deskundigen voor uw kind en/of uzelf.

Voor ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen. Is het uit stoerheid? Uit onveiligheid thuis/op school? Is de prestatiedruk te hoog? Geven volwassenen het verkeerde voorbeeld? Ligt de oorzaak bij gewelddadige TV-programma's, computerspelletjes of digitale communicatie?
- d. Bespreek met uw kind wat het anderen aandoet. Maak duidelijk dat pesten absoluut niet kan.

- e. Besteed extra aandacht aan uw kind. Laat uw kind merken dat u van hem of haar houdt.
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het gewenste gedrag van uw kind
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat
- i. Laat uw kind niet zonder toezicht op internet communiceren
- j. Houd in de gaten of het pesten na verloop van tijd niet opnieuw begint.
- k. Zoek eventueel hulp van deskundigen, bijvoorbeeld in de vorm van een sociale vaardigheidstraining.

Naslag / literatuur ed.

www.bamberdelver.nl

www.schoolenveiligheid.nl

www.aandachtvoorpesten.nl

pingen,whappen,tweeten,taggen en liken, Sociale Media en schoolveiligheid, Politie

Speciale contactpersonen op school:

- Leerkracht: pest coördinator
- Leerkracht: intern begeleidster (tevens vertrouwenspersoon)